

THE BAY OF BALE WITH APOLLO AND THE SIBYL.

hem waarlijk niet meer mogelijk een enkel dogma vast te houden dat dicteerde hoe een landschap een bepaalden grondtoon hebben moest — één van al die dogma's die negeeren, dat de allereerste eisch voor een landschapschilder is, dat de natuur hem bezielt! Was hij hierin echter een herbelever meer dan een ontdekker, in één ding, een zeer essentieel ding onderscheidt hij zich van de Norwich School en van de Oud-Hollandsche landschapschilders: in zijn cultus van de beweging. Niet de rust als het supreme resultaat van natuurbeschouwing, niet de rust als hoogste lyriek van den natuurverheerlijker, doch de beweging, vinden wij bij hem, eigenlijk altijd en altijd weer. Het gezegde dat „Constable painted great-coat weather and nothing more (sic)” moge overdreven zijn, het bevat ondanks de boosaardige bedoeling dezen grooten lof dat het onrustig weer met zijn verschuivende en wilde wolken en het gansche landschap waarboven ze dreigden, althans zeer welsprekend op zijn schilderijen tot uiting komt. Zijn wolken zijn inderdaad realistisch bijna tot

het drastische, en zonder mij te begeven in de groote vraag of de wedergave van rust dan wel van beweging het hoogste is in de kunst, wil ik vaststellen: dat dus naast Turner een groote en oorspronkelijke landschapskunst in zijn land bestond. Behalve Constable heeft een andere tijdgenoot van Turner, James Ward in hoofdzaak dieren-schilder, zeer merkwaardige en weinig traditioneele landschappen gemaakt, terwijl de edele kunst van Bonington, de jong gestorven meester, die in zijn kort leven in verschillende genres de fijnste creaties schiep, ook in enkele landschapjes en zeegezichtjes een zeer hoog denkbeeld naliet van zijn gaven ook in deze richting.

Joseph Malford William Turner was de eenige zoon van een Londensch barbier, die in een nauwe straat, Maiden Lane, zijn bedrijf uitoefende. De vader was een ijverig en spaarzaam man van opgewekten gemoedsaard, vroolijk en spraakzaam tot het einde zijner dagen. De moeder wordt beschreven als in haar besten tijd onverdragelijk lastig van humeur, zij is reeds toen haar zoon nog